

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری:

تیام خزاعی

نام آزمون: تکلیف درس ششم فارسی دهم

تاریخ آزمون:

۱) نقش ضمائر متصل مشخص شده، در بیت زیر، به ترتیب، کدام است؟

«چو آیمت که ببینم مرا ز کوی برانی / چو خواهمت که در آیم درم به روی ببندی»

- ۱) نهاد، متمم، مفعول ۲) نهاد، مفعول، مضاف‌الیه ۳) مفعول، متمم، مضاف‌الیه ۴) مفعول، مضاف‌الیه، مفعول

۲) آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

«چو غنچه بر سرم از کوی او گذشت نسیمی»

- ۱) تشبیه، مجاز، تلمیح، تضاد ۲) ایهام، تشبیه، جناس، کنایه ۳) کنایه، تشبیه، حس آمیزی، مجاز ۴) مجاز، ایهام، مراعات‌نظیر، حس آمیزی

۳) کدام بیت ایهام دارد؟

۱) خطر بادیه عشق تو بیش از پیش است

۲) عیب بلبل نتوان کردن اگر فصل بهار

۳) خاک ره بر من شرف دارد اگر مست و خراب

۴) تا کی از سیم و زرت کیسه تهی خواهد بود؟

این چه دام است که دور از تو مرا در پیش است؟

ترک جان گوید و سرمست به گلزار آید

بر در میخانه خفتن خوشتر از سنجاب نیست

بنده من شو و بر خور ز همه سیم تنان

۴) ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «جناس، استعاره، ایهام، اغراق و واج آرایی» کدام است؟

الف) عشق‌بازی و جوانی و شراب لعل فام

ب) باده گلرنگ تلخ تیز خوشخوار سبک

ج) ای گلبن جوان بر دولت بخور که من

د) به جز صبا و شمال نمی‌شناسد کس

ه) به یاد یار و دیار آنچنان بگیریم زار

- ۱) ب، ه، الف، ج، د ۲) ب، د، ج، الف، ه ۳) ج، ب، الف، د، ه ۴) ج، د، الف، ه، ب

۵) در کدام بیت همه آرایه‌های «تشبیه، کنایه، استعاره، حسن تعلیل» وجود دارد؟

۱) تا کی می صبح و شکر خواب بامداد

۲) دی در گذار بود و نظر سوی ما نکرد

۳) اندیشه از محیط فنا نیست هر که را

۴) در هر طرف ز خیل حوادث کمین‌گهی است

هشیار گرد، هان که گذشت اختیار عمر

بیچاره دل که هیچ ندید از گذار عمر

بر نقطه دهان تو باشد مدار عمر

زان رو عنان گسسته دواند سوار عمر

۶) آرایه‌های بیت «سیلاب ظلم او در و دیوار می‌کند / خود رسم عدل نیست مگر در جهان برف» کدام است؟

- ۱) تلمیح، تضاد، تشخیص ۲) تشبیه، تضاد، تشخیص ۳) ایهام تناسب، تلمیح، تشبیه ۴) ایهام تناسب، تشبیه، استعاره

۷) آرایه ایهام را در کدام بیت زیر نمی‌توان یافت؟

۱) عقلم از غمزه آن چشم سیاه اندیشد

۲) گفتمش دور از تو در چشم جهان بین نور نیست

۳) هر دو ابروی تو طاقند به خوبی لیکن

۴) در صدف گوهر جدا باشد ز آغوش صدف

زانکه هشیار بود بر حذر از مردم مست

گفت باور می‌توان کرد این سخن پر دور نیست

کاکلت آمده در حسن از ایشان بر سر

وصل هجران است هر جا دور باش ناز هست

۸ در کدام بیت همه آرایه‌های «مجاز، ایهام، کنایه و تلمیح» دیده می‌شود؟

- ۱ جمشید جز حکایت جام از جهان نبرد
 ۲ ای دمت عیسی، دم از دوری مزین
 ۳ ای خوب تر از لیلی بیم است که چون مجنون
 ۴ اشکت، کلیم نگذاشت در نامه‌ها سیاهی
- زهار دل میند بر اسباب دنیوی
 من غلام آن که دور اندیش نیست
 عشق تو بگرداند در کوه و بیابانم
 بهر که می فرستی مکتوب‌های شسته

۹ «ترکیب‌های اضافی» در کدام بیت، بیشتر است؟

- ۱ شعر حافظ در زمان آدم اندر باغ خلد
 ۲ از دم صبح ازل تا آخر شام ابد
 ۳ رشته تسبیح اگر بگسست معذورم بدار
 ۴ حسن مهرویان مجلس گرچه دل می‌برد و دین
- دفتر نسیرین و گل را زینت اوراق بود
 دوستی و مهر بر یک عهد و یک میثاق بود
 دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود
 بحث ما در لطف طبع و خوبی اخلاق بود

۱۰ آرایه‌های مقابل همه ابیات تماماً درست است؛ به جز

- ۱ راستی را بنده شمشاد بالای توام
 ۲ دیدی که غمت به خون من می‌کوشد
 ۳ مهر رخسار تو در جان من شوریده دل
 ۴ گر زان که نرنجیده‌ای از ما به خطایی
- ور نه آزادم از هر سرو بستانی که هست (استعاره، ایهام)
 تو نیز به کشتنم میان در بستی (مجاز، کنایه)
 همچو ماه چارده در کنج ویران تافته است (تشبیه، ایهام)
 چین در خم ابروی تو ای ترک ختا چیست؟ (حسن تعلیل، جناس)

۱۱ در کدام گزینه، نقش دستوری واژه‌های مشخص شده، نادرست بیان شده است؟

- ۱ مرا مادرم نام، مرگ تو کرد / زمانه مرا پتک ترگ تو کرد (مفعول - نهاد)
 ۲ ارباب حاجتیم و زبان سؤال نیست / در حضرت کریم تنها چه حاجت است؟ (مضاف‌الیه - نهاد)
 ۳ نه خدا توانمش خواند، نه بشر توانمش گفت / متحیرم چه نامم، شه ملک لافتی را (مسند - مفعول)
 ۴ ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن / تأثیر اختران شما نیز بگذرد (مسند - مضاف‌الیه)

۱۲ در کدام گزینه «ایهام» وجود دارد؟

- ۱ که آسان کند باده دشوارها
 ۲ پیایی بکش جام و سرگرم باش
 ۳ گره را ز راز جهان باز کن
 ۴ دل من هست از این بازار بیزار

۱۳ آرایه مقابل کدام بیت نادرست است؟

- ۱ به لطف اگر بخوری خون من روا باشد / به قهرم از نظر خویشتن مران ای دوست (حسن تعلیل)
 ۲ تو که زاهدی به پرهیز تو که عابدی سحرخیز / سر من مدام مست و شب من سحر ندارد (کنایه)
 ۳ بوی جان از لب خندان قدح می‌شوم / بشنو ای خواجه اگر زان که مشامی داری (استعاره)
 ۴ چون مست می‌شوید ز شرب مدام دوست / مستی بنده هم به دعا آرزو کنید (ایهام)

۱۴ ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «ایهام، حسن تعلیل، تلمیح و تشبیه» کدام است؟

- الف) خون دل مشتاقان خوردست لب لعلت
 ب) ای نسیم سرزلفت دم جان بخش مسیح
 ج) نخواهم دامن مهرت زدست دل رها کردن
 د) گو مکن شور و مکن کوه به تلخی فرهاد
- سرخ است لب اینک منکر نتوان بودن
 وی بناگوش چو سیمت ید بیضای کلیم
 مگر روزی که دور از تو اجل گیرد گریبانم
 که رسیدست به کام از لب شیرین خسرو
- ۱ ب، الف، د، ج
 ۲ ج، الف، د، ب
 ۳ ج، د، الف، ب
 ۴ د، ج، ب، الف

۱۵ مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱ نه من خام‌طمع عشق تو می‌ورزم و بس
 ۲ تنها نه منم اسیر عشقت
 ۳ نه من از پرده تقوی به در افتادم و بس
 ۴ تنها نه من ز جور تو بی‌خانمان شدم
- که چو من سوخته در خیل تو بسیاری هست
 خلقی متعشقتند و من هم
 پدرم نیز بهشت ابد از دست بهشت (رها کرد)
 نگذاشت آتش تو در این شهر خانه‌ای

۱۶) نقش ضمیر در کدام گزینه با بیت زیر یکسان است؟

«غبار راهگذارت کجاست تا حافظ به یادگار نسیم صبا نگه دارد»

- ۱) هر آنکه جانب اهل وفا نگه دارد
 ۲) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای
 ۳) گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان
 ۴) صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی
- خداش در همه حال از بلا نگه دارد
 فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد
 نگاه‌دار سر رشته تا نگه دارد
 ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد

۱۷) آرایه های بیت زیر کدام است؟

در عرضگه عشقش فتنه سپه انگیزد در رزمگه زلفش گردون سپر اندازد

- ۱) تشخیص، تشبیه، مراعات‌نظیر، ایهام ۲) استعاره، کنایه، تشبیه، مراعات‌نظیر ۳) تشبیه، کنایه، مجاز، جناس ۴) ایهام، مجاز، استعاره، جناس

۱۸) آرایه مقابل همه اییات به استثنای بیت درست است.

- ۱) گرچه به شب آئینه نشاید نگریدن / در تو نگرم کآینه دیدارنمایی (مراعات‌نظیر، حسن تعلیل)
 ۲) خورشیدی و آن‌گه به شب آیی عجب این است / شب روز نماید چو تو دیدارنمایی (تضاد، اغراق)
 ۳) تیرقدی کمان‌کشی زهره‌رخ و مهوشی / جانت فدا که بس خوشی جان و جهان کیستی (تشبیه و جناس)
 ۴) چو به خنده بازیابم اثر دهان تنگش / صدف گهر نماید شکر عقیق رنگش (استعاره، ایهام)

۱۹) بیت زیر، با کدام بیت «تقابل مفهومی» دارد؟

«او را خود التفات نبودی به صید من من خویشتن اسیر کمند نظر شدم»

- ۱) سعدی چو جورش می‌بری نزدیک او دیگر مرو
 ۲) اگرچه از حیا دارد نظر بر پشت پای خود
 ۳) آن که در نظربازی عیب کوه‌کن کردی
 ۴) دگر به صید حرم تیغ برمکش زنهار
- ای بی‌بصر من می‌روم او می‌کشد قلاب را
 ولی مژگان شوخش از ته دل‌ها خبر دارد
 کاش یک نظر دیدی عشوه‌های شیرین را
 وزان که با دل ما کرده‌ای پشیمان باش

۲۰) واژه قافیه در کدام اییات، به ترتیب، نقش «مفعولی، مضاف‌البهی، نهادی و قیدی» دارد؟

- الف) سرو بلند بستان با این همه لطافت
 ب) با لشکرت چه حاجت رفتن به جنگ دشمن
 ج) ای ماه سروقامت شکرانه سلامت
 د) روزی چو پادشاهان خواهم که برنشینی
- هر روزش از گریبان سر بر نکرد ماهی
 تو خود به چشم و ابرو بر هم زنی سپاهی
 از حال زیردستان می‌پرس گاه‌گاهی
 تا بشنوی ز هر سو فریاد دادخواهی

- ۱) الف - د - ب - ج ۲) الف - د - ج - ب ۳) ب - ج - د - الف ۴) ب - د - الف - ج